

SHARQSHUNOSIK
ВОСТОКОВЕДЕНИЕ
ORIENTAL STUDIES

2

2025

ILMIY JURNAL
ISSN 2181-8096

SHARQSHUNOSLIK
ВОСТОКОВЕДЕНИЕ
ORIENTAL STUDIES

TOSHKENT DAVLAT SHARQSHUNOSLIK UNIVERSITETI ILMIIY JURNALI

НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ ТАШКЕНТСКОГО ГОСУДАРСТВЕННОГО
УНИВЕРСИТЕТА ВОСТОКОВЕДЕНИЯ

SCIENTIFIC JOURNAL OF THE TASHKENT STATE UNIVERSITY
OF ORIENTAL STUDIES

№ 2, 2025

MUNDARIJA / СОДЕРЖАНИЕ / CONTENTS**TILSHUNOSLIK VA TARJIMASHUNOSLIK //
ЯЗЫКОЗНАНИЕ И ПЕРЕВОДОВЕДЕНИЕ //
LINGUISTICS AND STUDY OF TRANSLATION**

<i>Abdurahmonova M.</i> Urducha matn ustida ishlash jarayonida “talaba-o‘qituvchi” hamkorligi asosida qo‘llaniladigan interfaol usullar	3
<i>Jumaniyazov M.</i> “Kifayatu-n-nahv fi ilmi-l-e‘rāb” asarida fe‘llar va yuklamalarning tushum kelishigi bilan bog‘liq grammatik xususiyatlari	11
<i>Tadjixujjaeva F.</i> Семантический анализ персидского соматизма جان <i>jān</i> «сердце» в поэме «Стена Искандера» Алишера Навои.....	20
<i>Ivanova A.</i> Невербальные компоненты коммуникации в китайском языке: лингвокультурологический аспект.....	28
<i>Hou Yanli., Zhu Xingfei.</i> Exploring the Protection of Dungan Language through the Lens of the Language Attitudes of Dungan People	37
<i>Qodirova D.</i> Vyetnam tilidagi “cái” [<i>kai</i>] va “con” [<i>kon</i>] hisob so‘zlarining qiyosiy tahlili.....	46
<i>Davlatov Z.</i> Shart-istak mazmunini ifodalashning lakonik (ixcham) usulixususida	55

**MANBASHUNOSLIK VA TARIXSHUNOSLIK //
ИСТОЧНИКОВЕДЕНИЕ И ИСТОРИОГРАФИЯ //
SOURCE STUDIES AND HISTORIOGRAPHY**

<i>Madraimov A., Eshmurodov B.</i> Amir Temur harbiy san‘atida ruhiy-psixologik ta‘sir vositalari	61
<i>Nayimov O.</i> Ibn Khaldun and Power Dynamics: A Geopolitical Relevance of the Muqaddimah.....	69
<i>To‘laganova Sh.</i> Turkiy yozma yodgorliklar tilida juft so‘zlar	77

**XALQARO MUNOSABATLAR VA SIYOSAT //
МЕЖДУНАРОДНЫЕ ОТНОШЕНИЯ И ПОЛИТИКА //
INTERNATIONAL RELATIONS AND POLITICS**

<i>Alimov O.</i> Sharqiy Osiyodagi geoiqtisodiy megatrendlar: mintaqaviy integratsiyaning xalqaro-siyosiy va institutsional jihatlari	87
<i>Kasimov M.</i> Pokiston-Hindiston-Xitoy o‘rtasidagi munosabatlarning xalqaro xavfsizlikka ta‘siri.....	96
<i>Bo‘ronov S.</i> Qo‘shqepa kanalining markaziy osiyo mintaqaviy xavfsizligiga ta‘siri	109
<i>Turdiyeva D.</i> Development of the Religious Education System in Malaysia and its significance today	114
<i>Abdulhaev A.</i> Влияние международных санкций на развитие китайско-иранского стратегического партнерства	123

FALSAFA // ФИЛОСОФИЯ // PHILOSOPHY

<i>Derya Soysal.</i> Magtymguly Pyragy’s Philosophy and Its Relevance to International Relations	131
--	-----

SHART-ISTAK MAZMUNINI IFODALASHNING LAKONIK (IXCHAM) USULI XUSUSIDA

ZOIRJON DAVLATOV

O'qituvchi, TDSHU

Annotatsiya. Turk tilining o'zbek tilidan farqlanib turuvchi leksik vositalaridan biri *ise to'liqsiz fe'li* qo'llanilish doirasi haqida ma'lumot beriladi. Ushbu fe'lining turk tilida yordamchi fe'l sifatida qo'llanilishi borasida misollar bilan yoritib beriladi. Jummalarda fe'lining vazifaviy shakllari bilan qo'llanilib turli xil ma'no anglatishi yoritib beriladi. Shuningdek, o'zbek tilida necha ma'no anglatishi qiyosiy tahlil bilan ochib beriladi.

Kalit so'zlar: *ise, leksema, sema, bosh ma'no, mustaqil ma'no, ravish, sifatdosh, harakat nomi, modal so'z.*

Annotation. Information is provided about the scope of the verbs of opportunity (*ise*). The use of these verbs as auxiliary verbs in Turkish will be explained with examples. Different meanings of the verbs are explained in the sentences using functional forms. Also, its meaning in the Uzbek language will be revealed by comparative analysis.

Key words: *ise, lexeme, sema, main meaning, independent meaning, adverb, adjective, verb, modal verb.*

Аннотация. Предоставляется информация о сфере применения глаголов возможности (*ise*). Использование этих глаголов в качестве вспомогательных в турецком языке будет объяснено на примерах. Различные значения глаголов поясняются в предложениях с использованием функциональных форм. Также путем сравнительного анализа выяснится его значение в узбекском языке.

Ключевые слова: *исе, лексема, сема, основное значение, самостоятельное значение, наречие, прилагательное, глагол, модальное слово.*

Kirish. O'zbekiston mustaqillikka erishgach, xorijiy tillarni o'rganish, o'rgatishga bo'lgan ehtiyoj ortdi. Zero, chet tillarni mukammal egallash o'z navbatida bu sohaning yetuk bilimdonlarini, tarjimonlarni etishtirish imkonini beradi. Bu holat chet mamlakatlar bilan ijtimoiy, madaniy, iqtisodiy aloqalarni mustahkamlash imkonini yaratadi. Shu bois, xorijiy tillar, jumladan, turk tilining spetsifik belgilarini tadqiq etish va aniqlash muhim ahamiyat kasb etadi.

Asosiy qism. Turk tilidagi *ise to'liqsiz fe'li* o'rniga ko'ra o'zbek tilidagi esa bog'lovchisiga yoki bo'lsa so'z shakliga xos ma'no va vazifada keladi, ya'ni o'rganilyotgan to'liqsiz fe'l o'zbek tiliga fe'ning perifrastik shakli- yoyiq shakliga to'g'ri keladi. *Isе to'liqsiz fe'li to'liq yoki qisqa shaklda ishlatilishi* mumkin.

Masalan, quyidagi misolda *ise so'zi to'liq shaklda qo'llangan:*

Kötülükler ise Cenab-ı Mesih'in pek sevgili evlatlarıdır (E.N.) Yomonliklar esa Janabi Masihning sevgili avlodlarıdır. Qisqa shakldagi *ise to'liqsiz fe'li*

fonetik variantga ega: -sa, -se, -sa, -se to'liqsiz fe'llari turk tilidagi unlilarning uyg'unlashuvi qonuniga muvofiq ishlatiladi. –sa ko'rsatkichi qattiq unlili bo'g'in tugallangan so'zlarga qo'shilsa, yumshoq unli bo'g'in bilan tugallangan so'zlarga –se keltiriladi. Masalan: *Onun adını söylerse hayatının bütün sırları ortaya dökülecek sanıyordu (R.N.G.) uning ismini aytib yuborsa, butun sirlari oshkor bo'ladiganday tuyulardi. Allah esergesin bir şey hissederse hepimiz rezil olacağız (R.N.G.). Xudo asrasin, bir baloni sezadign bo'lsa, hammamiz sharmanda bo'lamiz. İşte yanınızda bendenizi mahcup eden gecikişim, hiç olmazsa uğradığım ziyanların birazını olsun kurtarmak içindir (E.N). Hozir oldingizda kaminani uyaltirgan kechikishim hech bo'lmaganda duchor bo'lgan ziyonlarning bir qismini bo'lsa-da qutqarish uchundir.*

To'liq yoki qisqa shakldagi ise to'liqsiz fe'li keng ma'nodagi otlar bilan ishlatilishi mumkin. Masalan:

- Ot+ise to'liqsiz fe'li:

Vesime 'yse hüngür hüngür ağlıyor (R.N.G.).

Basima esa ho'ng-ho'ng yig'layapti.

Kıstemse gelecek bahara artık (S.E.):

Omad esa keladi bahorga yaqin.

- Sifat+ise to'liqsiz fe'li:

Kanatsız bir küçük yavru kuş, henüz yürümeyen, söylameyen bir çocuk nasıl dikkate muhtaçsa Handan da öyle(H.E.A.)!

Qanotsiz kichik qush bolasi hali yurmagan, gapirmagan bir bola qanchalik diqqatga muxtoj bo'lsa, Xandan ham shunday.

- Modal so'z+ise to'liqsiz fe'li:

Bu yüzden mi yoksa oğlunun doğum günü olduğu için mi, her ne ise, gençleri beklerken, üçü bir olup , elbirliğiyle işe girişmişlerdi (O.YO.)?

Shu sababli yoki bo'lmasa o'g'lining tug'ulgan kuni bo'lganligi sabablimi, nima bo'lgandayam, yoshlarni kutayotganida uchchovi bir bo'lib, ishga kirishgan edilar.

- Olmosh+ise fe'li:

Bense otobüsle gidiyorum. Men bo'lsam avtobus bilan ketyapman.

Açlıktan nerdeyse öleceksiniz. Ochlikdan qayerda bo'lsa ham o'lasiz.

- Ravish+ise to'liqsiz fe'li:

Paran çoksa kefil al, işin yoksa şahit ol.

Puling ko'p bo'lsa, kafolot ol, ishing yo'q bo'lsa, guvoh bo'l.

İse to'liqsiz fe'li fe'llarning zamon va mayl shakllari ishtirokida ham kelishi mumkin. Misollar keltiramiz:

- Hozirgi-kelasi zamon fe'li+ise to'liqsiz fe'li:

Fakat karanlıkta korkmuş, yalnız kalmış bir küçük çocuğu teskin için ne söylenirse, ruhu ateşler, özlemler içinde dağılıp yanan bir kadına ne söylenirse

söyledim(H.E.A.). Faqat qorong'ulikdan qo'rqan, yolg'iz qolgan bir kichik bolaga taskin berish uchun nima aytilsa, ruhi otashlar, sog'inchlar ichida yongan bir ayolga nima aytilishi lozim bo'lsa, aytdim.

İki insan bir birini severse birbirinin hayatından bu uzak vapur gibi geçmelidir (H.E.A.). Ikki inson bir-birini sevadigan bo'lsa, bir-birining hayotidan bu uzoq paraxod kabi o'tib ketishi kerakdir.

- O'tagan zamon +ise to'liqsiz fe'li:

Fakat ne yaptimsa bir şey söyletmeye muvaffak olamadım (H.E.A.). Ammo nima qilgan bo'lsam ham uni bir og'iz gapirtirishga muvaffaq bo'lolmadim.

Eğer elbiseyi beğendiyseniz, ceketin kollarını biraz uzatabiliriz (H.E.A.). Agar libos yoqqan bo'lsa, jeketning yengini biroz uzaytirishimiz mumkin.

- Kelasi zamon fe'li+ise to'liqsiz fe'li:

Eğer bu memleket, insanlığın hatırasında yüceltilerek yaşayacaksa, o hakkı ona ancak sanata karşı gösterdiği hürmet verecektir (H.E.A.). Agar bu mamlakat insoniyatning xotirasida yuksaltirilib yashaydigan bo'lsa, o'sha huquqni unga faqat san'atga nisbatan ko'rsatgan hurmati beradi.

O'zbek tilida esa so'zi bog'lovchiga aylanganligi avval ham qayd etildi.

Türk tilidagi ise so'zi esa, o'zbek tilidagi –sa shart mayli ko'rsatgichiga xos ma'no va vazifada ishlatiladi. O'zbek tilida ham, türk tilida ham shart mayli faol kafolatlanadi: *Keşke darılsa da, Paris'e dönse (H.E.A.).*

Koshki ranjisa-yu Parijga qaytsa.

Bu delilikleri affettirecek kadar bari güzel olsa (H.E.A.)!

Bu telbaliklarni kechiradigan darajada, hech bo'lmaganda, go'zal bo'lsa.

ise to'liqsiz fe'li qatnashgan gaplar tahlili ushbu so'zning quyidagi ma'nolarda ishlatilishini ko'rsatadi:

1. ise so'zi to'liq shaklda ishlatilganida va keng ma'nodagi otlar ishtirokida kelganida, o'zbek tilidagi esa bog'lovchisiga yoki bog'lovchi vazifasida ishlatiluvchi bo'lsa so'ziga xos ma'no va vazifada keladi.

Masalan: *Sonra büyükler televizyon seyreder, gazete, dergi okurlar. Biz ise ders çalışırız, müzik dinleriz. Keyin kattalar televizor tomosha qilishadi, gazeta, jurnal o'qishadi. Biz esa dars tayyorlaymiz, musiqa tinglamiz. Adalar, Şile, Polonezköy ve Belgrad Ormanları ise başlıca deniz ve dinlenme alanlarıdır. Orollar, Shule, Polonezkuy va Belgrad O'rmonlari esa asosan dengiz va dam olish sohalaridir. Asıl adı Celalettin, Mevlana ise Efendimiz anlamına gelen bir takma addır. Asl ismi Jaloliddin, Movlono esa afandımız ma'nosiga to'g'ri keladigan taxallusdir. Kilisenin yapımında dönemin tanınmış mimarlarından Antemios baş mimar, Miletli Isidoros ise yardımcı olarak görev almışlardır. Cherkovning quruluşida davrning mash'hur me'morlaridan Antemios bosh ma'mor, miletli Isidoris bo'lsa yordamchi sifatida ishlangan.*

2. İse to‘liqsiz fe‘li shart mayli ko‘rsatkichi singari o‘zi birikib kelgan fe‘ldan anglashilgan ish-harakatning yuz berishi ma‘lum bir voqea-hodisaning ro‘y berishi uchun shartligi ma‘nosini bildiradi. Masalan: *Mavi Yolculuğa çıkarsanız hepinizin istediği olur. Moviy sayohatga chiqsangiz, hammamizning istagimiz amalga oshadi. Ağlarsa anam ağlar, başkası yalan ağlar. Yig‘laydigan bo‘lsa onam yig‘laydi, boshqasi yolg‘on yig‘laydi.*

Shunisiga ko‘ra, fe‘llarning zamon va mayl shakllari bilan kelgan ise to‘liqsiz fe‘li shart mayliga o‘xshydi. Faqat farqi shundaki, fe‘llarning zamon yoki mayl shakliga qo‘silib kelgan ise to‘liqsiz fe‘li o‘zi birikkan fe‘l shakliga ko‘ra qo‘shimcha ma‘nolarga ega bo‘ladi. Solishtiring:

O yüzden istediği evlenmeyi yapsa bile devam ettiremez (R.H.K.). O‘sha sababli istaganidek turmushga chiqolsa ham oilaviy hayotini davom ettirmeydi.

Bu hikayeyi kim uydurduysa, alışkanlığın ne büyük bir güç olduğunu çok iyi anlamış olacak. Bu hikoyani kim to‘qib chiqargan bo‘lsa, odatlanishning qanchalik buyuk kuch ekanligini tushungan bo‘ladi.

Bu gaplarning birinchisida shart maylidagi fe‘l nutq onida yoki nutq onidan keyin bajarilishi shart bo‘lgan harakatni bildiradi. Ikkinchi misolda shart ma‘nosiga qo‘shimcha bajarilishi zarur shart bo‘lgan ish-harakatning uzoq o‘tmishga, ya‘ni gapirilayotgan vaqtda ancha oldinga aloqadorligi ma‘nosi ifodalanadi.

Keying gaplarning birinchisida shart malidagi fe‘l qatnashgan, ikkinchi va uchinchi gaplarda hozirgi-kelasi zamon shaklidagi fe‘l va ise to‘liqsiz fe‘li mavjud. Olsa, kokarsa, bakarsan, ararsan fe‘llari mazmunan hozirgi-kelasi zamonga oid, lekin misollarni qiyoslasak, ko‘ramizki, olsa so‘zidan hozirgi zamonga tegishlilik ma‘nosi ustun. Qolgan fe‘llarda esa kelasi zamonga urg‘u beriladi, ya‘ni kokarsa, bakarsan, ararsan fe‘llarida kelasi zamonda bajarilishi shartlashilgan, ya‘ni gapirilayotgan paytdan keyin bajarilishi zarur bo‘lgan ish-harakat ma‘nosi bildiriladi:

Lamia ne kadar olsa da genç kız sayılırdı (R.N.G.). Lamia nima bo‘lganda ham yosh qiz hisoblanardi. Et kokarsan tuzlanır, ya tuz kokarsa ne yapılır? Go‘sh hidlanadigan bo‘lsa. Tuzlanadi, tuz hidlanadigan bo‘lsa, nima qilinadi? Vardır öyle insanlar, sözlerine bakarsan iyiderler, ama aslını ararsan, kötülük etmeye çalışırlar. Shunday insinlar borki, gap-so‘zlariga qaraydigan bo‘lsang, yomonlik qilishga harakat qiladilar.

Hozirgi-kelasi zamon fe‘lining bo‘lishsizlik shakli shart maylidagi va ise to‘liqsiz fe‘li ishtirokidagi ko‘rinishlariga misollar keltiraylik:

Bu güzellikleri kaçırmasak iyi olur. Bu go‘zalliklarni e‘tibordan qochirmasak, yaxshi bo‘ladi. Bilim adamlarına göre bu dengesizliğinin çeşitli sebeplerden vardır, ve bu sebepler bulunmazsa ülke nüfusunun büyük çoğunluğu kadınlardan oluşacaktır. Olımlarning fikriga qaraganda, bu muvozanatsizlikning turli

sabablari bor va bu sabablar topilmasa, o'lka aholisining katta qismi ayollardan iborat bo'ladi.

Bu gaplardagi kaçırmasak fe'li bajarilmasligi gapirilayotgan vaqtga shartlashilganligi ma'nosi ifodalanadi, bulunmazsa so'zidan esa bajarilmaligi kelasi zamonga shartlashilganligi mazmuni bildiriladi.

3. ise to'liqsiz fe'li öyle o'shanday olmoshiga qo'shilib kelganida, gapda modal munosabatni bildiruvchi kirish so'zi vazifasini bajaradi. Öyleyse so'zi "unday bo'lsa", "shunday bo'lsa" ma'nolarini bildiradi.

Masalan: *Büyükanası, halaları, amcaları, amcalarının karıları, akrabaları, hiç kimse konuşmuyordu anasıyla. Öyleyse anası bu köyden ne duruyor. Buvisi, ammalari, amakilarining xotinalari, qarindoshlari hech onasi bilan gaplashmasdilar. Unday bo'lsa, onasi bu qishloqda nega turibdi. Çok güzel, öyleyse Boğaziçi'deki bütün tarihi eserleri ve doğal güzellikleri görebileceğiz. Juda yaxshi unday bo'lsa, Bo'g'ozichidagi barchaa tarixiy obidalar va tabiiy go'zalliklarni ko'ra olamiz. Öyleyse, yaşadığımız sürece, niçin huzur ve mutluluk içinde vakit geçirmeyelim? Shunday bo'lsa, yashagan davrimiz davomida nima uchun huzurda va baxtli vaqt o'tkazmaylik?*

4. Yok-yo'q modal so'zi ishtirokida kelgan ise to'liqsiz fe'li yoksa shaklida ishlatiladi. Masalan: *Olmaz, dişleriniz çok çürümüş, dolgu yapamayız. Mutlaka çekimesi gerek. Yoksa sağlığınıza çok zarar verir. Bo'lmaydi, tishlaringiz juda ishdan chiqqan, plomba qila olmaymiz. Olib tashlash kerak. Bo'lmasa, sog'ligingizga katta zarar beradi. Çabuk hazırlanın, yoksa bayrama geç kalacağız. Tez tayyorlan, bo'lmasa bayramga kech qolamiz. yoksa so'zi o'zining asl ma'nosida ishlatilishi mumkin, ya'ni yo'q va bo'lsa so'zlarining birikuviga mutanosib mazmunga ega bo'lishi mumkin.*

Masalan:

-Nerede arayım?

-Bana mı soruyorsun?

-Aradım, yok!

-Yoksa, sana eşşek bulacak değilim ya.

-Qayerda qidiray?

-Qaradim, yo'q!

-Yo'q bo'lsa senga eshak topib berishim kerak emas-ku!

Paran çoksa kefil al, işin yoksa şahit ol.

Puling ko'p bo'lsa, kafolot ol, ishing yo'q bo'lsa, guvoh bo'l.

5. ise to'liqsiz fe'li chiqish kelishigidagi so'zlar, asosan fe'lning harakat nomi shakliga qo'shilib kelganida, qiyoslash, solishtirish ma'nolarini beruvchi so'z shaklini hosil qiladi. Ya'ni maktansa shaklli so'zlar o'zi birikkan so'z bildirgan mazmunni bosh gapdan ifodalangan ma'noga taqqoslaydi, hamda ergashgan qo'shma gap tarkibidagi bosh gap- ikkinchi gap orqali nazarda tutilgan

holat birinchi gapdan anglashilgan holatga nisbatan afzal ko‘riladi. Masalan, quyidagi misollarning birinchisida so‘zlovchi shubhali qiz bo‘lib yashashini beva bo‘lib yashashini taqqoslaydi hamda ikkinchi holatning afzalligini qayd etadi. *Şüpheli kız olarak yaşamaktansa, emin bir dul olarak yaşamak onun için daha kolay olacaktır.*

Shubhali qiz bo‘lib yashagandan ko‘ra ishonchli bir beva bo‘lib yashash uning uchun yanada oson bo‘lardi.

Keyingi misolda “azob ichida yashash” “o‘ldirish” bilan solishtiriladi va ikkinchi holat ma‘qul ko‘riladi: *Bu azap içinde yaşamaktansa insanı öldürmek daha çok insanca ve merhametli bir hareket olur(H.E.A.). Bunday azobda yashashdan ko‘ra insonni o‘ldirish ko‘proq insoniy va marhamatli ish bo‘lardi.*

6. O‘rganilyotgan to‘liqsiz fe‘l matnga qarab to‘liqsizlik ma‘nosini bildirishi mumkin, ya‘ni bu shakldagi fe‘llar bir ishning yuzaga chiqishiga to‘siq bo‘ladigan, mone‘lik qiladigan holatning mavjudligini, ammo bu to‘sqinlikka qaramay yuzaga chiqishi ma‘nosini bildiradi: *Açlıktan nerdeyse öleceksiniz. Ochlikda qayerda bo‘lsa ham o‘lasiz.*

Xulosa. Demak, turk tilidagi ise so‘zi idi, imiş leksemalari singari to‘liqsiz fe‘l vazifasida faol qo‘llaniladi. Bu so‘z keng ma‘nodagi otlar bilan va fe‘llarning mayl yoki zamon shakllari ishtirokida keladi. Ise to‘liqsiz fe‘li konteksga ko‘ra esa so‘ziga yoki shart mayliga xos ma‘no va vazifada kelishi mumkin. Shuningdek, til faktlari tahlili o‘rganilyotgan leksemaning esa, bo‘lsa so‘zlariga xos ma‘nolarda ishlatilishi mumkin.

Ma‘lum bir so‘zlar yoki grammatik shakllar bilan ishlatilgan bu to‘liqsiz fe‘l spetsifik mazmunlarni tashishi mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Abduraxmonova M. O‘zbek va turk tillarida ot kategoriyalarining talqini: Filol fan. Nomz ... dis. Avtoref. T., 2004.- 26 b.
2. Айляров Ш.С. Развёрнутые члены предложения в современном турецком языке.-М.: Изд. МГУ, 1974. - 227 с.
3. Atabay N., Kutluk İ., Özel S. Sözçük Türleri. - Ankara: Ankara Üniversitesi basımevi, 1976. S.
4. Atabay N., Özel S., Ayfer Ç. Türkiye Türkçesinin Sözdizimi.-İstanbul: Papatya, 2003. -142 s.
5. Баскаков Н.А. Каракалпакский язык. М. Наука, 1952.-С. 381-382.
6. Hengirmen M. Türkçe Dilbilgisi. –S. 268.
7. Karay R.H. Nilgün. - İstanbul:İnkilap, 1986.-754 s.
8. Karay R.H. Memleket hikayeleri. - İstanbul: İnkilap:19.-s.
9. Örnekleriyle Türkçe Sözlük. –İstanbul: Doğan A.Ş., 2004, -C,3.-S.2159.
10. Türkçe Sözlük. C.I.-S.544